

Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen Borsele 2023

De raad van de gemeente Borsele;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 11 april 2023;

gelet op artikelen 121,147 en 149 Gemeentewet, artikel 2.2a zesde lid en artikel 2.2b van het Besluit omgevingsrecht en artikel 18 Wet bodembescherming.

overwegende dat: ter voorkoming van interferentie tussen bodemenergiesystemen onderling of ter bevordering van een doelmatig gebruik van bodemenergie, bij gemeentelijke verordening interferentiegebied(en) kan worden aangewezen;

overwegende dat als gevolg waarvan voor het installeren van een klein gesloten bodemenergiesysteem binnen een interferentiegebied, een Omgevingsvergunning met beperkte milieutoets in die gebieden verplicht wordt.

overwegende dat in gebieden waar grote drukte van bodemenergiesystemen kan ontstaan, het nodig is dat negatieve interferentie wordt voorkomen en dat daarom een vergunningsplicht wenselijk is.

overwegende dat in Platepolder geen gebruik mag worden gemaakt van aardgas. Er kan gebruik worden gemaakt van een warmtepomp met gesloten bodemenergiesysteem of een luchtwarmtepomp. Wij verplichten geen systeem. Uit het bodemenergieplan blijkt dat het gebied van Platepolder geschikt is voor het gebruik van bodemenergie.

overwegende dat het gebruik maken van bodemenergie is een duurzaam alternatief. Met vaststelling van de verordening bevorderen we het meest doelmatig gebruik van de bodemenergiesystemen. Het vaststellen van het bodemenergieplan volgt uit de verordening.

Besluit:

Vast te stellen de:

Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen Borsele 2023.

Artikel 1 Begripsomschrijving

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. Gesloten bodemenergiesysteem: installatie waarmee, zonder grondwater te onttrekken en na gebruik in de bodem terug te brengen, gebruik wordt gemaakt van de bodem voor de levering van warmte of koude ten behoeve van de verwarming of koeling van ruimten in bouwwerken, door middel van een gesloten circuit van leidingen, met inbegrip van het bovengrondse deel van de installatie.
2. Open bodemenergiesysteem: installatie waarmee van de bodem gebruik gemaakt wordt voor de levering van warmte of koude ten behoeve van de verwarming of koeling van ruimten in bouwwerken, door grondwater te onttrekken en na gebruik in de bodem terug te brengen, met inbegrip van het bovengrondse deel van de installatie.
3. Interferentiegebied: één of meerdere aangewezen gebieden binnen de gemeente Borsele waarin ordening van bodemenergiesystemen wenselijk is met het oog op het voorkomen van negatieve onderlinge beïnvloeding van meerdere bodemenergiesystemen of anderszins ter bevordering van het doelmatig gebruik van bodemenergie.
4. Bodemenergieplan: in het bodemenergieplan staan beleidsregels over gesloten bodemenergiesysteem van het interferentiegebied Platepolder waaraan nieuwe aanvragen worden getoetst.

Artikel 2 Aanwijzing interferentiegebieden

Ter voorkoming van interferentie tussen gesloten of open bodemenergiesystemen onderling of anderszins ter bevordering van een doelmatig gebruik van bodemenergie, zijn en worden de gebieden volgens, in overeenstemming met de in bijlage 1 opgenomen kaart, aangewezen tot interferentiegebied als bedoeld in artikel 2.2b van het Besluit omgevingsrecht.

Artikel 3 Wijzigingsbevoegdheid burgemeester en wethouders

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd nieuwe interferentiegebieden aan te wijzen en vast te stellen en de grenzen van een interferentiegebied te wijzigen en opnieuw vast te stellen, als zij van oordeel zijn dat dit ter voorkoming van interferentie tussen gesloten of open bodemenergiesystemen onderling of anderszins ter bevordering van een doelmatig gebruik van bodemenergie nodig is.

Artikel 4 Vaststellen en wijzigen bodemenergieplannen

Het college is bevoegd om bodemenergieplannen vast te stellen en te wijzigen voor interferentiegebieden.

Artikel 5 Aanleg gesloten bodemenergiesystemen binnen interferentiegebied

1. Voor het aanleggen van een gesloten bodemenergiesysteem binnen een interferentiegebied is een vergunning (een omgevingsvergunning beperkte milieutoets) van het college nodig.
2. In aanvulling op artikel 5.13b van het Besluit Omgevingsrecht weigert het college de in lid 1 genoemde vergunning, als niet voldaan wordt aan de eisen zoals opgenomen in het bij het interferentiegebied behorende energieplan.

Artikel 6 Overgangsrecht

Op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, ingediend voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening, evenals op enig bezwaar of beroep, ingesteld tegen een beslissing over een dergelijke aanvraag, is deze verordening niet van toepassing.

Artikel 7 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die waarop zij is bekendgemaakt

Artikel 8 Citeertitel

Deze Verordening wordt aangehaald als: Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen Borsele 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 11 mei 2023

*De griffier,
Ph. J.M. de Vree*

*de voorzitter,
G.M. Dijksterhuis*

Bijlage1: Locatie aan te wijzen interferentiegebied Platepolder te Heinkenszand

Toelichting

Wettelijke grondslag

Artikel 2.2a zesde lid en artikel 2.2b van het Besluit omgevingsrecht en artikelen 121, 147 en 149 van de Gemeentewet en artikel 18 lid 3 Wet bodembescherming.

Algemeen

Op 1 juli 2013 is het Besluit bodemenergiesystemen in werking getreden. Het besluit bevat regels over het installeren en in werking hebben van bodemenergiesystemen. Met deze regelgeving wil de rijksoverheid de toepassing van bodemenergie stimuleren en een impuls geven aan duurzaamheidsambities gericht op de besparing van fossiele brandstoffen en CO₂-reductie.

De verordening bodemenergiesystemen richt zich op één specifiek ondergronds belang: duurzame bodemenergie. Bij grootschalige toepassing van bodemenergie neemt de drukte in de ondergrond toe. Door een betere ordening van de ondergrond kunnen in een interferentiegebied meer bodemenergiesystemen worden geïnstalleerd, zonder dat ze onderling interfereren en hierdoor afbreuk doen aan het verwachte energierendement. Daarom is deze Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen 2023 opgesteld.

Wat zijn bodemenergiesystemen?

Bodemenergiesystemen maken voor de verwarming en koeling van gebouwen gebruik van de warmte en koude die in de bodem is opgeslagen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen open en gesloten bodemenergiesystemen.

Waarom wijzen wij deze interferentiegebieden aan?

Door een betere ordening van de ondergrond kunnen in een interferentiegebied meer bodemenergiesystemen worden gerealiseerd, zonder dat ze onderling interfereren en hierdoor afbreuk doen aan het verwachte energierendement. Daarnaast maken de ordeningsregels het mogelijk bescherming te bieden aan grote collectieve, meer efficiënte bodemenergiesystemen. Dergelijke systemen hebben vaak een lange voorbereidingstijd en kunnen belemmerd worden door kleine snelle initiatieven omdat zonder ordeningsregels geldt: 'Wie het eerst komt, het eerst pompt'.

Wat zijn de gevolgen van aanwijzen interferentiegebieden?

Het rechtsgevolg van het aanwijzen van interferentiegebieden is dat een Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (Obm) verplicht wordt voor het installeren van een klein gesloten bodemenergiesysteem als het binnen een interferentiegebied ligt. Buiten interferentiegebieden en voor grote systemen veranderen de procedures en regels niet (zie de hiernavolgende tabel, alleen verandering voor de twee vetgedrukte categorieën).

Onveranderd blijft dat buiten interferentiegebieden voor het realiseren van grote gesloten bodemenergiesystemen nu al een Obm aangevraagd moet worden, op grond van artikel 2.2a lid 6 van het Besluit omgevingsrecht, en dat voor kleine gesloten systemen (minder dan 70kW) een meldingsplicht geldt op grond van artikel 1.21a van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Voor open bodemenergiesystemen wordt interferentie meegenomen bij de verlening van de Watervergunning op grond van artikel 6.4, eerste lid, onder b, van de Waterwet. In de Watervergunning kan rekening worden gehouden met het voorkomen van negatieve interferentie en het bevorderen van een doelmatig gebruik van bodemenergie.

Voor wie gelden de regels?

In onderstaande tabel is ter verduidelijking de structuur van de rijksregelgeving rond bodemenergiesystemen weergegeven. De regeling voor bodemenergiesystemen is door het Rijk geïntegreerd in de diverse omgevingsrecht-regelingen. Daarmee is bereikt dat degene voor wie de regels gelden, voor zijn activiteit in beginsel maar met één regeling te maken heeft (zie het Besluit van 25 maart 2013 in verband met regels over bodemenergiesystemen, Staatsblad 2013, nr. 112).

	Klein gesloten energiesysteem (vermogen <70 kW)	Groot gesloten energiesysteem (vermogen ≥ 70 kW)	Open energiesysteem
Buiten inrichting			Instructievoorschriften, die door het bevoegd gezag worden overgenomen of uitgewerkt in de watervergunning op grond van artikel 6.4, eerste lid, onder b, van de Waterwet.
Buiten interferentiegebied	Besluit lozen buiten inrichtingen	Besluit lozen buiten inrichtingen + Obm	
Binnen interferentiegebied	Besluit lozen buiten inrichtingen + Obm als gevolg van aanwijzing als bedoeld in art. 2	Besluit lozen buiten inrichtingen + Obm	
Binnen inrichting			
Buiten interferentiegebied	Activiteitenbesluit milieubeheer	Activiteitenbesluit milieubeheer + Obm	
Binnen interferentiegebied	Activiteitenbesluit milieubeheer + Obm, als gevolg van aanwijzing als bedoeld in art. 2	Activiteitenbesluit milieubeheer + Obm	
Overige situaties			
Grondwaterbeschermingsgebied	Naast bovenstaande regelgeving is de provinciale milieuverordening van toepassing.		

Andere bijzondere functies en waarden van de bodem	Naast bovenstaande regelgeving kan de provinciale milieuverordening of andere specifieke regelgeving (Wet Natuurbescherming 2017 of Erfgoedwet 2016) van toepassing zijn.
--	---

Een gesloten bodemenergiesysteem mag op grond van de algemene regels in het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Besluit lozen buiten inrichtingen, niet tot zodanige interferentie met eerder geïnstalleerde bodemenergiesystemen leiden, dat het doelmatig functioneren van een van de desbetreffende systemen kan worden geschaad (zie art. 3.16m van het Activiteitenbesluit milieubeheer en art. 3a.7 van het Besluit lozen buiten inrichtingen). De Obm-procedure geeft de mogelijkheid om de toestemming voor het plaatsen van een bodemenergiesysteem te weigeren, indien aannemelijk is dat aan dit voorschrift niet zal worden voldaan (zie artikel 5.13b, negende lid van het Besluit omgevingsrecht).

Toelichting Artikelsgewijs

Artikel 1

Open en gesloten Bodemenergiesystemen

Bodemenergiesystemen maken voor de verwarming en koeling van gebouwen gebruik van de warmte en koude die in de bodem is opgeslagen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen open en gesloten bodemenergiesystemen. Bij open bodemenergiesystemen wordt 's zomers relatief koud grondwater uit de koud waterbron of -bel onttrokken om daarmee gebouwen te koelen. Na opwarming in het gebouw wordt de warmte terug in de bodem gebracht in de warmwaterbron (of -bel). 's Winters wordt relatief warm gebleven grondwater uit de warmwaterbron onttrokken om daarmee gebouwen te verwarmen. Na afkoeling door afgifte van warmte in het gebouw wordt de koude in de bodem teruggebracht in de koud waterbron en begint de cyclus opnieuw. Open bodemenergiesystemen kunnen ook alleen voor verwarming of alleen voor koeling worden gebruikt. Bij gesloten bodemenergiesystemen wordt water, vaak gemengd met een milieuvriendelijk antivriesmiddel, in buizen door de bodem geleid, zonder dat het in direct contact met het grondwater komt. Hierin onderscheiden zij zich van open systemen, daarbij is sprake van verplaatsing van grondwater.

Interferentiegebied

Bodemenergiesystemen hebben thermische invloed gebieden. Dit zijn gebieden waar relatief koude en/ of warme zones in de bodem aanwezig zijn (inclusief grondwater) doordat water in een buizenstelsel of in de grond wordt gebracht dat een andere temperatuur heeft dan de natuurlijke bodemtemperatuur. Bij bodemenergiesystemen in elkaars nabijheid bestaat het risico dat thermische invloed gebieden elkaar overlappen. Dit heet interferentie. Interferentie tussen thermische invloed gebieden van verschillende temperaturen is vooral ongewenst omdat één zone dan zowel gekoeld als opgewarmd wordt. Hierdoor vermindert het energierendement van de betrokken bodemenergiesystemen.

Artikel 2

Het installeren van een gesloten bodemenergiesysteem met een bodemzijdig vermogen van 70 kW of meer is nu al vergunning plichtig. Door deze aanwijzing wordt een gesloten bodemenergiesysteem met een bodemzijdig vermogen van minder dan 70 kW dat is gelegen binnen een interferentiegebied eveneens vergunning plichtig.

Artikel 3

Delegatie aan het college van de bevoegdheid om nieuwe interferentiegebieden aan te wijzen en vast te stellen en de grenzen van een interferentiegebied te wijzigen en opnieuw vast te stellen, als zij van oordeel zijn dat dit ter voorkoming van interferentie tussen gesloten of open bodemenergiesystemen onderling of anderszins ter bevordering van een doelmatig gebruik van bodemenergie nodig is.

Artikel 4

Delegeert de bevoegdheid om bodemenergieplannen en de daaruit voortvloeiende beleidsregels vast te stellen en te wijzigen aan het college.

Artikel 5

Voor de aanleg van gesloten bodemenergiesystemen binnen interferentiegebied tot een vermogen van 70 kW is het college bevoegd gezag. Door deze aanwijzing wordt een gesloten bodemenergiesysteem met een bodemzijdig vermogen van minder dan 70 kW dat gelegen is in een interferentiegebied vergunning plichtig.

Artikel 6 tot en met 8

De artikelen 4 tot en met 6 regelen respectievelijk het overgangsrecht, het in werking treden en de ci-teertitel van deze verordening.